

**QORTI TAL-MAGISTRATI
(GHAWDEX) GURISDIZZJONI INFERJURI**

**MAGISTRAT DR.
PAUL COPPINI**

Seduta tat-3 ta' Mejju, 2013

Avviz Numru. 27/2003

**Luigi Sultana;
Carmela Sultana**

vs

Vincent Sultana

Illum il-Ġimgħa, 3 ta' Mejju 2013

Il-Qorti,

Rat l-Avviż li permezz tiegħu, l-atturi talbu lill-konvenut jgħid għaliex, prevja d-dikjarazzjoni li huwa m'għandu ebda jedd jew titolu li jibqa' jokkupaħ, m'għandux fi żmien perentorju li jiġi lillu prefiss minn din il-Qorti, jiżgombra mill-imsemmi fond.

Rat in-Nota ta' l-Eċċezzjonijiet tal-konvenut li biha eċċepixxa illi:

Kopja Informali ta' Sentenza

1. In linea preliminari, dan il-ġudizzju mhux integru għaliex, almenu sa fejn jaf l-esponenti, l-atturi ma humiex l-uniċi proprjetarji tal-fond *de quo*; u

2. Mingħajr preġudizzju għall-premess, l-esponenti jikkupa l-fond *de quo* b'titolu validu fil-liġi, u cioè' titolu ta' kera, f'liema titolu huwa ssuċieda fit-termini tal-Kap.69 tal-Liġijiet ta' Malta wara l-mewt tal-inkwilin originali Michael Sultana, nannuh.

Rat id-digriet tagħha tat-8 ta' Ġunju 2004 fejn ordnat l-allegazzjoni ta' l-atti tal-kawża quddiem il-Bord tal-Kera Numru 3/2000 fl-ismijiet: "Louis Sultana et. vs Paul Sultana et."

Rat is-sentenza preliminari tagħha tas-7 ta' Ottubru 2005 fejn iddisponiet mill-ewwel eċċezzjoni tal-konvenut billi ċaħditha.

Rat id-digriet tagħha tal-25 ta' Jannar 2013 fejn ħalliet il-kawża għal-lum għas-sentenza fuq il-mertu.

Rat in-Noti ta' l-Osservazzjonijiet rispettivi tal-kontendenti.

Rat l-atti l-oħra kollha tal-kawża.

Ikkunsidrat:

Permezz ta' din il-kawża l-atturi qed jittentaw jiksbu ordni ta' żgumbrament fil-konfront tal-konvenut, li jsostnu li qed jikkupa l-fond indikat fl-Avviż mingħajr ebda titolu validu fil-liġi. Il-konvenut jinsisti li għandu titolu validu ta' kera.

L-eċċezzjoni preliminari tal-konvenut dwar in-nuqqas ta' integrità tal-ġudizzju ġiet miċħuda bis-sentenza tagħha tas-7 ta' Ottubru 2005.¹

Fil-mertu mbagħad il-konvenut jikkontendi li huwa wiret mingħand nannuh, Mikiel Sultana, il-kirja tal-fond in

---

¹ Esebata a fol.19 – 21 tal-process

kwistjoni, billi allegatament kien jirrisjedi miegħu fl-epoka tal-mewt tiegħu. Mhux kontestat li l-imsemmi Mikiel Sultana kien rikonoxxut mill-atturi bħala inkwilin tal-fond numru ħamsin (50) Triq Ġnien Xibla, ix-Xagħra. Lanqas m'hemm dubbju li l-konvenut bħala neputieh (tifel ta' Paul Sultana, iben Mikiel) jikkwalifika bħala "**membru tal-familja**" kif imfisser fl-artikolu 2(b) tal-Kap.69. Li mhumiex jaqblu dwaru l-kontendenti hija l-allegazzjoni tal-konvenut li huwa kien qed jgħix ma' nannuh f'din id-dar meta miet.

Kif ġie mfisser fil-ġurisprudenza, sabiex membru tal-familja jikkwalifika bħala "**kerrej**" fit-termini tal-liġi, huwa meħtieġ li r-residenza tiegħu fil-fond lokatizju ma tkunx waħda "*każwali jew saltwarja, jew għal sempliċi kumdità aħjar, jew ta' sempliċi pjaċir, jew ispirata minn dik il-ħtieġa ta' kambjament,*"² imma huwa neċessarju li dan il-fond kien jikkostitwixxi "*ir-residenza ordinarja (tiegħu) anke jekk għal bżonn mhux l-unika residenza, imma dejjem ħaġa imposta min-neċessità.*"³

Fir-rigward tat-tifsira ta' **residenza ordinarja** ingħad illi: "*... l-interess tutelat fl-artikolu 2 tal-Kap.69 jibqa' dak li r-residenza trid tkun dik ordinarja ta' min invoka l-protezzjoni tal-liġi purche' wkoll ikun 'joqgħod mal-kerrej fiż-żmien tal-mewt tiegħu.'* Ir-residenza ordinarja ma jagħmluhiex il-mobbli jew effetti oħra personali li wieħed ikollu jew iħalli fil-post u lanqas li għal fini tar-Registru Elettorali jkun registrat fuq dak il-post.... Hu ovvju li dak illi l-liġi riedet tfisser hu li hi ma kelliex fi ħsiebha membru tal-familja li ma jkunx joqgħod f'dak il-fond, imma kienet qed tivviżwalizza wieħed li jkun joqgħod fih, u mhux band'oħra, u l-liġi qablet li dan il-membru għandu jkun joqgħod mal-kerrej u attwalment fil-fond de quo. Fi kliem ieħor, il-konvivenza mal-kerrej ġiet imsemmija mil-liġi mhux ut sic, imma biex tirrendi l-kunċett li l-membru tal-familja jkun qed jipparteċipa fil-godiment lokatizju tal-fond."⁴

² Prim'Awla: Dr. John Agius vs Marlene Copperstone et. :25.05.1966

³ Appell: Gemma Bownrigg et. vs Natasha Camilleri et.: kollez.

Vol.LXXXVII.ii.Pt.IV.1136

⁴ Appell Inferjuri: Dr.Charles Galea noe. vs Franca Pia Di Donna: 17.03.2003

Applikati dawn il-prinċipji għall-każ in eżami nsibu li Paul Sultana kien l-aħħar wieħed mit-tfal ta' Mikiel Sultana li ħareġ mid-dar tal-ġenituri tiegħu. Billi meta żżewweġ fl-1980 kien għad m'għandux post tiegħu fejn jabita, huwa baqa' jgħix magħhom għal xi żmien bil-familja fil-post ta' Triq Ġnien Xibla. Hemmhekk ukoll rabba lill-uliedu, fosthom il-konvenut, li kien it-tifel il-kbir u li twieled fl-1981. Ingħad li Paul Sultana għamel xi ħames snin jgħix hemm sakemm garr għad-dar il-ġdida tiegħu fl-indirizz 8, Triq Għonqa, ix-Xagħra wkoll, għalkemm jirriżulta li l-karta ta' l-identita' tiegħu u ta' martu dawwarha f'dan l-indirizz fis-sena 1996 biss.⁵ Il-konvenut u x-xhieda minnu prodotti, jikkontendu illi wara li ħarġu missieru, ommu u ħutu mid-dar ta' Mikieli Sultana, huwa baqa' jgħix man-nannu u n-nanna li xtaquh jibqa' hemm u nfatti jgħidu li kienu huma li rabbewh u mhux il-ġenituri tiegħu. Anke meta mietet in-nanna, u nannuh kien kiber fl-eta', l-konvenut isostni li baqa' jirrisjedi miegħu fil-post ta' Triq Ġnien Xibla, u beda jieħu ħsiebu hu stess, sakemm nannuh ftit qabel ma mietet fis-sena 2000 għamel xi żmien rikoverat minħabba saħtu għand ibnu Pawlu.⁶

Madankollu, minkejja din ix-xhieda, il-Qorti mhix konvinta fi grad ta' ċertezza mitluba fil-kamp ċivili, li l-konvenut kien tassew qed jirrisjedi ma' nannuh fl-epoka tal-mewt tiegħu. Jista' jkun li minħabba li trabba man-nanniet baqa' miġbud lejhom u kien għalhekk jiffrekwenta spiss id-dar tagħhom u anke forsi jaqdihom fil-ħtiġijiet tagħhom. B'daqshekk pero' ma jfissirx li l-fond numru 50, Triq Ġnien Xibla, kien u baqa' ir-residenza ordinarja tiegħu anke wara li missieru mar joqgħod bil-familja fil-post il-ġdid ta' Triq Għonqa. Dan qed jingħad għas-segventi fatturi dokumentati, li allura ma jista' jmerihom ħadd, li rriżultaw fil-kors tal-ġbir tal-provi f'din il-kawża u f'dik annessa quddiem il-Bord tal-Kera:

1. Id-dokumenti annessi ma' l-affidavit ta' Maria Sultana, omm il-konvenut,⁷ mhumiex rilevanti għall-kwistjoni presenti, peress li jirreferu għall-perijodu meta

⁵ Ara deposizzjoni ta' Mario Tabone mill-Ufficcju Elettorali ta' l-1.06.2011 a fol. 152

⁶ Ara affidavit tal-konvenut a fol. 53, dak ta' ommu a fol.54, ta' missieru a fol. 58, u tal-girien: Fortun Sultana a fol. 59, Rita Spiteri a fol. 60 u Joseph Theuma a fol. 61

⁷ a fol. 55 - 57

zewġha kien għadu jgħix bil-familja tiegħu fid-dar ta' Mikiel Sultana. L-*acknowledgement* dwar il-formula tat-taxxa tad-dħul tirrieferi għas-sena 2000. Imma f'dik is-sena s-sidien kienu ġia qed jippruvaw jirriakkwistaw il-fond tagħhom mingħand ulied l-istess Mikiel Sultana, in segwitu għall-mewt tiegħu.⁸

2. Mikiel Sultana, bejn is-sena 1996 meta jibdeu ir-*records* kompjuterizzati tal-Water Services Corporation sa' meta miet fis-sena 2000, jidher bħala l-unika *registered consumer* fil-fond in kwistjoni, u ma kien hemm hadd iżjed registrat f'dak l-indirizz wara l-mewt tiegħu. Infatti sa meta xehed ir-rappresentant ta' din il-Korporazzjoni,⁹ fil-fond numru 8 Triq Għonqa, kien hemm hames persuni registrati, inkluż il-konvenut.¹⁰ Il-konvenut irregistra biss għall-fini ta' sussidju ta' l-ilma fuq il-fond in kwistjoni fid-9 ta' Marzu 2010, u għalhekk fil-mori ta' din il-kawża.¹¹

3. Meta applika l-ewwel darba għall-karta ta' l-identita' fl-10 ta' Settembru 1995, il-konvenut ta l-indirizz ta' Triq Għonqa bħala r-residenza tiegħu. Meta applika biex jiġi inkluż bħala elettur fir-Registru Elettorali, reġa' ta l-istess indirizz. Kien biss fit-23 ta' Marzu 1999, (ftit xhur qabel ma miet nannuh) li applika biex ibiddel l-indirizz tiegħu għal fuq Triq Ġnien Xibla.¹²

4. Meta kien jattendi l-iskola primarja l-konvenut kien registrat fl-indirizz ta' Triq Ġnien Xibla. Dik il-ħabta jidher li l-ġenituri tiegħu wkoll kienu għadhom jabitaw hemmhekk. Imma meta mar is-sekondarja (bejn l-1993 -1994) l-indirizz mogħti kien dak ta' Triq Għonqa.¹³ Ġie mfissier pero' li normalment kien jintalab l-indirizz tal-ġenituri, billi l-korrispondenza ta' l-iskola riedet issir magħhom u mhux mat-tfal. F'dan il-każ allura, din il-prova waħedha mhix konklussiva.

⁸ Ara atti tar-Rikors numru 3/2000 quddiem il-Bord tal-Kera

⁹ Fil-5.06.2002

¹⁰ Ara deposizzjoni ta' Mark Formosa fl-atti tar-Rikors quddiem il-Bord tal-Kera Nru.3/2000 a fol. 81 u Dok.MF 2 a fol. 87 ibid.

¹¹ Ara deposizzjoni ta' Angelita Grech fl-atti ta' din il-kawża a fol.178

¹² Ara deposizzjoni ta' Anton Mizzi mill-Ufficcju Elettorali a fol.171 – 173, u dokti. AM1 a fol.182, u AM3 a fol. 185

¹³ Ara xhieda ta' Anton Portelli a fol.157

5. Mal-Korporazzjoni tax-Xogħol u Taħrig (ETC) il-konvenut irregistra l-ewwel darba li beda jaħdem fl-4 ta' Marzu 1997, u sakemm xehed ir-rappresentant ta' din il-Korporazzjoni,¹⁴ għalkemm biddel l-impieg tiegħu kemm il-darba, huwa dejjem baqa' jagħti l-indirizz ta' Triq Għonqa bħala r-residenza tiegħu, anke wara li kien għalaq it-tmintax il-sena.¹⁵

6. L-istess ġara fir-rigward tar-registrazzjoni mad-Dipartiment tas-Sigurta' Soċjali. L-ewwel darba li l-konvenut irregistra għall-fini tan-National Insurance kien fit-3 ta' Settembru 1996 u tahom l-indirizz ta' Triq Għonqa, u sakemm xehed ir-rappresentant tad-Dipartiment,¹⁶ kien għadu registrat f'dak l-indirizz.¹⁷

7. Anke mal-banek lokali li fihom il-konvenut kellu xi depożiti, huwa dejjem ta' l-indirizz ta' Triq Għonqa. Huwa fetaħ kont mal-Bank HSBC (dakinhar Mid-Med Bank) fil-15 ta' Jannar 1997, u l-indirizz mogħti kien: 8, Triq Għonqa. L-indirizz inbidel biss fit-18 ta' Lulju 2002, u allura sentejn wara li kien miet nannuh.¹⁸ Kont ieħor tiegħu li nfetaħ mal-Bank of Valletta fis-sena 1995, ukoll jagħti l-indirizz ta' Triq Għonqa.¹⁹

Il-fatt li l-konvenut dejjem ta l-indirizz tal-ġenituri tiegħu fi Triq Għonqa sa ffit qabel ma miet nannuh Mikiel Sultana, jindika li l-probabilita' l-kbira hija li huwa f'dak iż-żmien kien regolarment jirrisjedi magħhom fl-indirizz imsemmi. Flief għall-*headmaster* ta' l-iskola fejn kien jattendi l-konvenut, ħadd mix-xhieda l-oħra prodotti ma allega li l-konvenut kellu jagħti dan l-indirizz għax kien għadu minorenni. Dan l-argument għalhekk ma jibqax validu. Minn naħa l-oħra l-provi miġjuba dwar ir-residenza tal-konvenut u registrazzjoni ta' annimali tiegħu mad-

---

¹⁴ Fl-24 ta' April 2002

¹⁵ Ara deposizzjoni ta' Marcel Bonnici a fol. 65 – 66 fl-atti tar-Rikors nru.3/2000 quddiem il-Bord tal-Kera u Dok.MB 1 a fol. 67 ibid.

¹⁶ Fid-9 ta' Ottubru 2002

¹⁷ Ara deposizzjoni ta' Frances Galea a fol. 96 – 97 fl-atti tar-Rikors nru.3/2000

¹⁸ Ara xhieda ta' Antoinette Borg a fol. 98 - 99 tar-Rikors nru.3/2000

¹⁹ Ara xhieda ta' John Vella a fol. 88 ibid.

Kopja Informali ta' Sentenza

Dipartiment tas-Servizzi Veterinarji **wara** l-mewt ta' Mikiel Sultana, huma rrilevanti għall-każ in eżami.

Għaldaqstant billi ma ġiex ippruvat sodisfaċentement li l-konvenut kien tassew jirrisjedi ma' nannuh, Mikiel Sultana, l-inkwilin tal-fond in kwistjoni, fl-epoka tal-mewt tiegħu, huwa ma jikkwalifikax biex igawdi mill-benefiċċji mogħtija lill-membri tal-familja taħt l-artikolu 2 tal-Kap. 69.

Għal dawn il-motivi tiddeċidi l-kawża billi, filwaqt illi tiċċhad ukoll l-eċċezzjoni tal-konvenut fil-mertu, tilqa' t-talbiet attriċi u:

1. Tiddikjara li l-konvenut Vincent Sultana m'għandu ebda jedd jibqa' jokkupa l-fond numru ħamsin (50) Triq Ġnien Xibla, ix-Xagħra, Għawdex, u għalhekk qed jiddetjeni dan il-fond mingħajr titolu validu fil-liġi; u konsegwentement
2. Tordnalu jiżgombra mill-istess fond fi żmien tliet xhur mil-lum.

Bl-ispejjeż, inklużi dawk tas-sentenza preliminari tas-7 ta' Ottubru 2005, kontra l-konvenut.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----